

Leśnictwo i ochrona środowiska w województwie lubuskim w 2023 r.

Leśnictwo i łowiectwo

 2,1%

Spadek ilości pozyskania drewna ogółem w stosunku do roku poprzedniego

Według stanu w dniu 31 grudnia 2023 r. powierzchnia gruntów leśnych województwa lubuskiego wyniosła 711,8 tys. ha. Lasy zajmowały obszar odpowiadający 49,4% powierzchni województwa. W 2023 r. wykonano odnowienia lasów na powierzchni 6,4 tys. ha oraz zalesienia na obszarze 56 ha. W 2023 r. zmniejszyła się ilość pozyskanego drewna ogółem w stosunku do roku poprzedniego.

Zasoby leśne

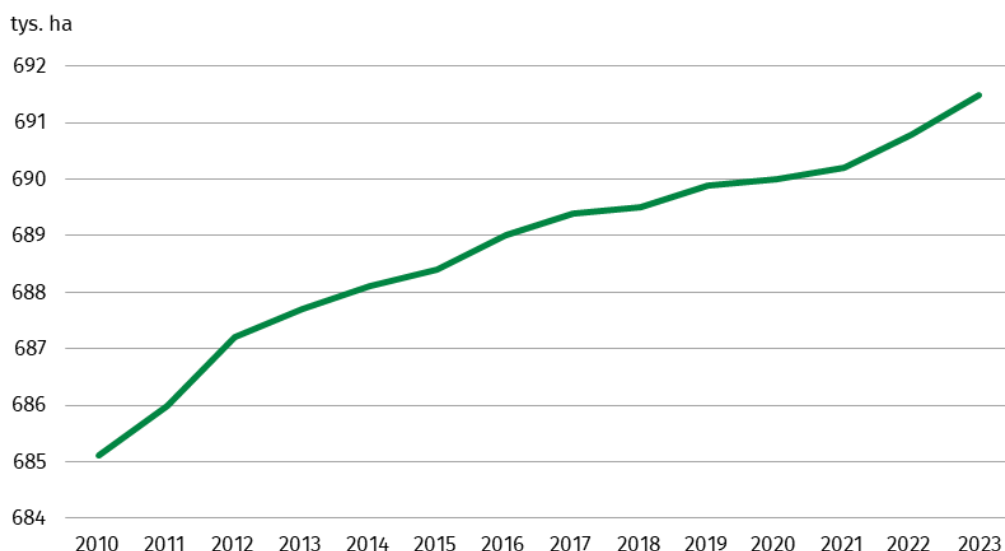
W 2023 r. grunty leśne zajmowały w województwie lubuskim powierzchnię 711,8 tys. ha, tj. 50,9% powierzchni ogólnej województwa i 7,5% powierzchni gruntów leśnych w kraju. W ogólnej powierzchni gruntów leśnych 97,1% stanowiły lasy, które w końcu 2023 r. zajmowały powierzchnię 691,5 tys. ha. Pozostałe grunty leśne (2,9%) związane były z gospodarką leśną.

Udział powierzchni gruntów leśnych w powierzchni lądowej województwa w 2023 r. wyniósł 51,8% (w Polsce 31,0%).

Powierzchnia lasów w województwie lubuskim sukcesywnie się zwiększa. W porównaniu z rokiem poprzednim nastąpił wzrost powierzchni lasów o 683,2 ha.

Wykres 1. Powierzchnia lasów

Stan w dniu 31 grudnia

Zwiększanie powierzchni lasów następuje w wyniku zalesiania gruntów nieleśnych użytkowanych rolniczo lub stanowiących nieużytki. Wzrost powierzchni lasów jest również związany z ujawnianiem zalesień wykonanych w latach wcześniejszych oraz przekwalifikowaniem na lasy innych gruntów pokrytych roślinnością leśną w wyniku sukcesji naturalnej. Na bilans powierzchni leśnej wpływa również wyłączenie gruntów leśnych na cele nieleśne.

W województwie lubuskim na jednego mieszkańca przypadało 0,7 ha lasów (w Polsce 0,2 ha).

18.12.2024 r.

W 2023 r. powierzchnia lasów w województwie lubuskim wzrosła o ponad 683 ha

Tablica 1. Powierzchnia gruntów leśnych

Stan w dniu 31 grudnia

Wyszczególnienie	2022	2023	2022=100
Ogółem w tys. ha	711,2	711,8	100,1
Lasy	690,8	691,5	100,1
publiczne	677,5	678,1	100,1
w zarządzie Lasów Państwowych	668,9	669,6	100,1
prywatne	13,3	13,3	100,1
Grunty związane z gospodarką leśną	20,5	20,4	99,5
Lesistość w %	49,4	49,4	.
Udział powierzchni gruntów leśnych w powierzchni lądowej województwa w %	51,8	51,8	.
Powierzchnia lasów na 1 mieszkańca w arach	70,5	70,9	.

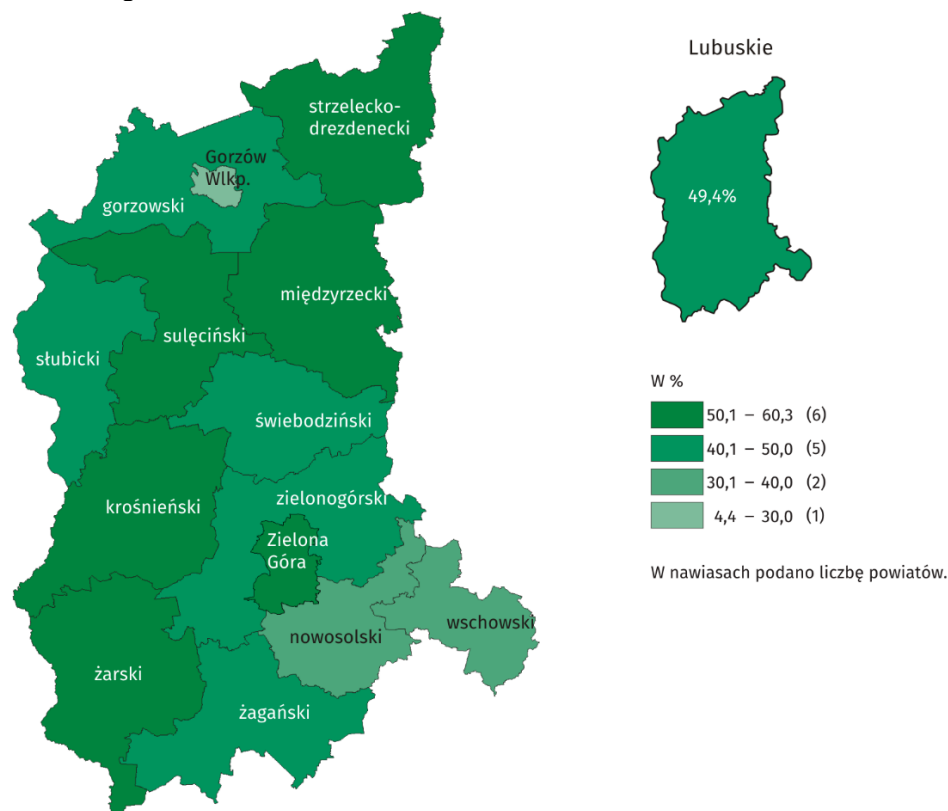
W strukturze własnościowej lasów przeważa własność publiczna. Lasy publiczne stanowiły 98,1% powierzchni lasów, a wśród nich przeważały lasy Skarbu Państwa – zarządzane i użytkowane przez Państwowe Gospodarstwo Leśne „Lasy Państwowe” (które stanowiły 98,7% lasów publicznych). Lasy prywatne zajmowały 13,3 tys. ha (1,9% lasów województwa).

Lesistość, wyrażająca procentowy stosunek powierzchni lasów do ogólnej powierzchni geograficznej województwa, wyniosła w 2023 r. 49,4%. Pod względem wskaźnika lesistości województwo lubuskie zajmuje 1. lokatę w Polsce.

Najwyższym wskaźnikiem lesistości charakteryzowały się powiaty: krośnieński (60,3%), sulęciński (55,5%) oraz żarski (54,2%), a najniższym: miasto Gorzów Wlkp. (4,4%), powiat wschowski (39,3%) oraz nowosolski (39,6%).

Mapa 1. Lesistość według powiatów w 2023 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Województwo lubuskie z lesistością wynoszącą 49,4% zajmowało pierwszą lokatę w Polsce

Wśród powiatów województwa lubuskiego najwyższą lesistością w 2023 r. charakteryzował się powiat krośnieński (60,3%), a najniższą – miasto Gorzów Wlkp. (4,4%)

W województwie lubuskim, podobnie jak w kraju, przeważają iglaste gatunki drzew. W 2023 r. zajmowały one w województwie 572,2 tys. ha, co stanowiło 82,8% powierzchni lasów. Gatunkiem dominującym w tej grupie była sosna (97,3%); świerk stanowił 1,6%.

Lasy liściaste zajmowały powierzchnię 118,6 tys. ha (17,2%), a największe udziały w powierzchni lasów liściastych miały: dąb (38,8%), brzoza (21,4%), olsza (13,5%) i buk (13,1%).

Uwzględniając strukturę wieku lasów, niemal jedną czwartą powierzchni zalesionej (23,4%) stanowił drzewostan w klasie wieku 41-60 lat. Ponad stuletnich drzew było 8,6%.

W 2023 r. 285,2 tys. ha, tj. 42,6% powierzchni lasów będących w zarządzie Lasów Państwowych, zostało uznanych za lasy ochronne. Obszary te podlegają ochronie ze względu na spełnianie funkcje. Lasy, które miały szczególne znaczenie przyrodniczo-naukowe lub dla obronności i bezpieczeństwa państwa zajmowały powierzchnię 41,0%. Te które chroniły zasoby wód powierzchniowych i podziemnych, regulowały stosunki hydrologiczne w zlewni oraz na obszarach wododziałów – stanowiły 32,8% powierzchni lasów ochronnych. Z kolei lasy położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców stanowiły 19,0% lasów ochronnych.

Lasy stanowią jeden z najważniejszych i najcenniejszych elementów przestrzennych obiektów objętych ochroną prawną. W 2023 r. w rezerwatach, parkach krajobrazowych oraz na terenie obszarów chronionego krajobrazu grunty leśne stanowiły więcej niż połowę ich powierzchni. Z kolei udział gruntów leśnych w powierzchni parków narodowych wyniósł 35,1% (4,8 tys. ha), co stanowiło 0,7% gruntów leśnych województwa.

Dużym zagrożeniem dla drzewostanów są pożary lasów. W 2023 r. odnotowano 297 pożarów (2-krotnie mniej w porównaniu z 2022 r.), podczas których spaleni uległo ponad 51 ha lasów (ponad 5-krotnie mniej niż w 2022 r.). Główną przyczyną pożarów były zdarzenia nieustalone (55,9% ogółu pożarów), podpalenia (21,5%) i nieostrożność dorosłych (15,5%).

Zagospodarowanie lasu

W 2023 r. wykonano odnowienia lasów na powierzchni 6,4 tys. ha, w tym 59,3% stanowiły zręby, a 27,7% odnowienia pod osłoną drzewostanu.

Tablica 2. Odnowienia, zalesienia i inne prace hodowlane

Wyszczególnienie	2022	2023	2022=100
	w ha		
Odnowienia i zalesienia	5866	6469	110,3
Odnowienia	5820	6412	110,2
sztuczne	5118	5689	111,2
zręby	3462	3835	110,8
pod osłoną drzewostanów	1616	1792	110,9
halizny i płazowiny	39	63	161,5
naturalne	703	723	102,8
Zalesienia	45	56	124,4
Pielęgnowanie lasu	26338	27598	104,8
w tym: upraw	19970	20517	102,7
młodników	6350	7072	111,4
Melioracje leśne	8511	8684	102,0

W 2023 r. 42,6% lasów będących w zarządzie Lasów Państwowych miało status lasów ochronnych

W 2023 r. odnotowano ok. 300 pożarów lasów (2-krotnie mniej niż w poprzednim roku), w których spłonęło ponad 51 ha lasów

Powierzchnia zalesień gruntów rolnych i nieużytków w 2023 r. wyniosła 56 ha i była o 11 ha wyższa w porównaniu z 2022 r. (wzrost o 23,7%).

Z ogółu zalesień przeprowadzonych w 2023 r. 77,4% wykonano w Lasach Publicznych, a 22,6% w lasach prywatnych.

Prace pielęgnacyjne prowadzono na obszarze 27,6 tys. ha, tj. na 4,0% powierzchni lasów województwa. W porównaniu z poprzednim rokiem pielęgnacją objęto powierzchnię o 4,8% większą, a prace koncentrowały się głównie na zabiegach przeprowadzanych w uprawach (74,3% pielęgnowanego arealu). Z ogólnej powierzchni objętej pielęgnacją 99,7% stanowiły lasy w zarządzie Lasów Państwowych, a 0,3% lasy własności prywatnej. Melioracje leśne objęły obszar 8,7 tys. ha lasów.

Gospodarcze wykorzystanie lasu

W 2023 r. pozyskano w województwie lubuskim 3815 tys. m³ drewna, w tym 3590 tys. m³ grubizny (o 108 tys. m³ mniej niż w 2022 r.) oraz 225 tys. m³ drobnicy. Z ogólnej masy grubizny 99,3% (3566 tys. m³) pozyskano w lasach w zarządzie Lasów Państwowych, a 0,4% (16 tys. m³) w lasach prywatnych. W porównaniu z 2022 r. pozyskanie drewna ogółem zmniejszyło się o 2,1%. Wskaźnik pozyskania drewna (grubizny) na 1 mieszkańca wyniósł 3,7 m³, a w przeliczeniu na 1 ha powierzchni lasu – 5,2 m³.

W 2023 r. pozyskano ogółem 3815 tys. m³ drewna, tj. o 2,1% mniej niż przed rokiem

Tablica 3. Pozyskanie drewna

Wyszczególnienie	2022	2023	2022 = 100
Ogółem^a w tys. m³	3896	3815	97,9
Grubizna	3698	3590	97,1
Drewno małowymiarowe	197	225	114,3
Grubizna na 1 ha powierzchni lasów w m³	5,4	5,2	.
Grubizna na 1 mieszkańca w m³	3,8	3,7	.

a Bez karpiny.

W ramach ubocznego użytkowania lasu w 2023 r. skupiono 91 ton owoców leśnych (o 49,2% więcej niż w 2022 r.) o wartości 0,2 mln zł i 1007 ton grzybów (o 13,3% mniej) o wartości 16,3 mln zł.

W 2023 r. skupiono 1098 ton owoców i grzybów leśnych o wartości 16,5 mln zł

Tablica 4. Skup owoców i grzybów leśnych^a

Wyszczególnienie	2023	2023	2022 = 100
	w tonach		
Owoce leśne	61	91	149,2
Grzyby leśne	1161	1007	86,7

a Dane dotyczą owoców i grzybów leśnych świeżych.

Zasoby zwierzyny łownej i gospodarka łowiecka

Warunki leśne i klimatyczne występujące w województwie lubuskim skutkują znaczącymi zasobami zwierzyny łownej. W 2023 r. w lasach województwa lubuskiego występowało 46,2 tys. saren, których populacja zmniejszyła się w ciągu ostatnich 10 lat o 17,2% oraz 16,3 tys. jeleni, których liczebność wzrosła o 8,7%. Populacja zwierzyny drobnej (lisy, zajęce, bażanty i kuropatwy) wyniosła w 2023 r. 39,6 tys. sztuk i nieznacznie wzrosła w ciągu ostatniego dziesięciolecia (o 1,3%). Znacząco obniżyła się populacja dzików – o 88,3%, wzrosła natomiast liczba danieli (o 36,7%), których w 2023 r. było 1,9 tys. sztuk.

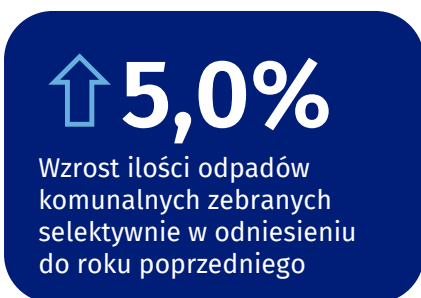
Gospodarka łowiecka w województwie lubuskim prowadzona jest na terenie 206 obwodów łowieckich, których łączna powierzchnia wyniosła 1389,4 tys. ha, w tym 736,5 tys. ha (53,0%) stanowiły grunty leśne.

W 2023 r. skup dziczyzny zwiększył się o 23,0% w odniesieniu do ub. roku

W województwie lubuskim prowadzony jest limitowany odstrzał zwierzyny łownej uwzględniający stan liczebny populacji i jej zdolność odtworzeniową. Realizowany poziom odstrzału pozwala na utrzymanie pożądanego poziomu populacji. W 2023 r. najwyższy jego poziom obejmował sarny (8,2 tys. szt.), był jednak o 9,3% niższy niż przed rokiem. W dalszej kolejności ze względu na skalę zjawiska znajdowały się lisy – odstrzał na poziomie 7,8 tys. szt., dziki – 7 tys. szt. oraz jelenie – 5,7 tys. szt. W przypadku tych trzech gatunków zwierzyny łownej odstrzał zwiększył się w skali roku, odpowiednio o 28,2%, 30,1% i 6,1%.

W 2023 r. skupiono w województwie lubuskim 547 ton dziczyzny (4,9% skupu krajowego), tj. o 23,0% więcej w stosunku do poprzedniego roku. Wartość skupionej zwierzyny łownej wyniosła 6,6 mln zł, co stanowiło 5,3% wartości skupu krajowego. Większość skupionego mięsa (61,4%) stanowiło mięso z jelenia.

Ochrona środowiska

W 2023 r. odnotowano wzrost poboru i zużycia wody na potrzeby gospodarki narodowej¹ i ludności w porównaniu z rokiem poprzednim. Zwiększyła się ilość wytworzonych ścieków przemysłowych i komunalnych. Nastąpiło zmniejszenie emisji zanieczyszczeń gazowych oraz pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza. Zmniejszyła się ilość wytworzonych odpadów przemysłowych, natomiast ilość odpadów komunalnych wzrosła. Na ochronę środowiska przeznaczono więcej nakładów niż w 2022 r., natomiast na gospodarkę wodną mniej.

Woda i ścieki

Pobór i zużycie wody

W 2023 r. odnotowano niewielki wzrost poboru wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w porównaniu z poprzednim rokiem (z 88,5 hm³ do 88,8 hm³ tj. o 0,4%). Największy pobór wody przypadł na potrzeby eksploatacji sieci wodociągowej – 55,2 hm³ (tj. 62,2% poboru wody ogółem w województwie). Był on o 0,8% większy niż w 2022 r. Pobór wody do napełniania i uzupełniania stawów rybnych – 22,7 hm³ (tj. 25,5% poboru wody ogółem) zmniejszył się o 1,5% w skali roku, a pobór wody na cele produkcyjne – 10,9 hm³ (tj. 12,3%) wzrósł w ujęciu rocznym o 2,2%.

Głównym źródłem zaopatrzenia gospodarki narodowej województwa lubuskiego w wodę są wody podziemne. Ich pobór w 2023 r. wyniósł 55,0 hm³ (tj. o 0,8% więcej niż w 2022 r.) i pokrył ponad 60% potrzeb. Wody podziemne wykorzystywane były głównie na potrzeby eksploatacji sieci wodociągowej. Pobór wód powierzchniowych wyniósł 33,9 hm³ i był mniejszy niż 2022 r. o 0,3%.

W 2023 r. pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności wyniósł 88,8 hm³

Tabela 5. Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności według źródeł poboru

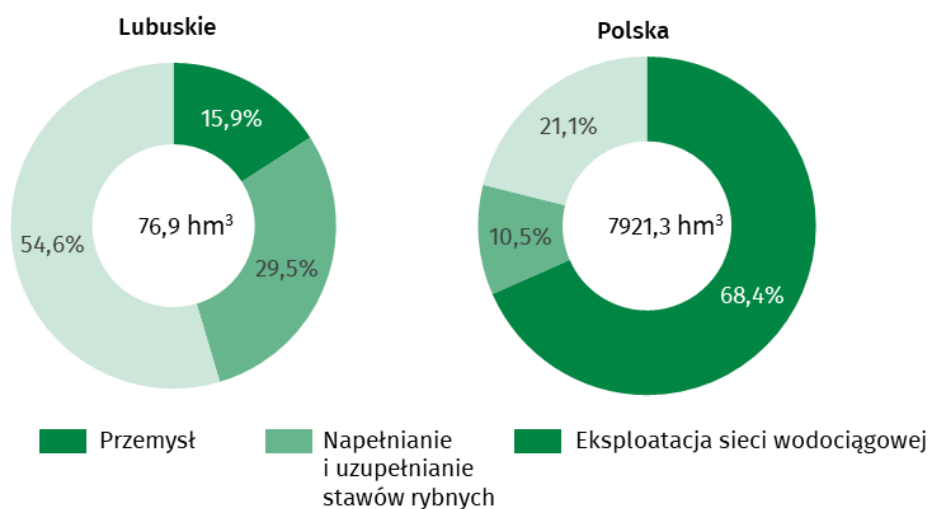
Wyszczególnienie	2022	2023	2022=100
	w dam ³		
Ogółem	88461,3	88808,6	100,4
Wody powierzchniowe	33942,0	33853,7	99,7
Wody podziemne	54519,3	54954,9	100,8

W 2023 r. zużycie wody wyniosło 76,9 hm³, tj. o 1,3% więcej niż przed rokiem i stanowiło 1,0% zużycia wody w kraju. Analogicznie jak w latach poprzednich, największy udział w zużyciu wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności miał sektor komunalny w ramach eksploatacji sieci wodociągowej – zużycie na poziomie 42,0 hm³ tj. 54,6%. Zużycie wody w rybactwie (22,7 hm³) stanowiło 29,5% całkowitego zużycia wody na potrzeby gospodarki narodowej, a w przemyśle – 12,2 hm³, tj. 15,9%. W 2023 r. zużycie wody z sieci wodociągowej w gospodarstwach domowych wyniosło 31,6 hm³ i było o 1,3% niższe od zużycia z poprzedniego roku.

W 2023 r. zużyto 76,9 hm³ wody (101,3% wartości zużycia zanotowanego w ubiegłym roku)

¹ Bez rolnictwa i leśnictwa.

Wykres 2. Struktura zużycia wody w 2023 r.

Największy udział (54,6%) w zużyciu wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności miał sektor komunalny, w ramach eksploatacji sieci wodociągowej

Ścieki

W 2023 r. wytworzono 44,3 hm³ ścieków przemysłowych i komunalnych, tj. o 8,7% więcej w stosunku do 2022 r. Do wód lub do ziemi odprowadzono 41,4 hm³ ścieków wymagających oczyszczania (tj. 93,4% ścieków ogółem), w tym 38,5 hm³ (tj. 99,9%, wobec 93,6% w Polsce) poddano oczyszczaniu. Ponad połowę ścieków (67,6%) oczyszczano z podwyższonym usuwaniem biogenów. Ponadto 29,8% ścieków oczyszczano biologicznie, 1,5% – mechanicznie, a 1,0% – chemicznie. Oczyszczaniu nie poddano 0,1 hm³ (tj. 0,1%) ścieków.

Oczyszczaniu poddano 99,9% ścieków wymagających oczyszczania

Na terenie województwa funkcjonowały 23 przemysłowe i 100 komunalnych oczyszczalni ścieków, z których korzystało 79,4% ludności (w Polsce 75,9%). Z oczyszczalni ścieków korzystało 96,8% ludności miejskiej (w Polsce 94,8%) oraz 48,3% ludności wiejskiej (w Polsce 48,2%).

Nieczystości ciekłe

Część mieszkańców województwa lubuskiego nadal korzystała z przydomowych systemów do odprowadzania ścieków. W 2023 r. liczba zbiorników bezodpływowych wyniosła 46,7 tys. (wobec 43,1 tys. w roku poprzednim). Ilość nieczystości ciekłych odebranych i dostarczonych do oczyszczalni ścieków lub stacji zlewnych wyniosła 1716,3 dam³, wobec 1661,3 dam³ w 2022 r. W 2023 r. liczba przydomowych oczyszczalni ścieków wyniosła 11,2 tys., tj. o 16,7% więcej niż w poprzednim roku.

Zanieczyszczenie i ochrona powietrza

W 2023 r. na terenie województwa lubuskiego za szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza uznano 65 zakładów, tj. o 1 mniej niż w poprzednim roku. Najwięcej z nich, po 7 zakładów, znajdowało się na terenach powiatów: międzyrzeckiego, zielonogórskiego, żagańskiego, żarskiego i miasta Zielona Góra.

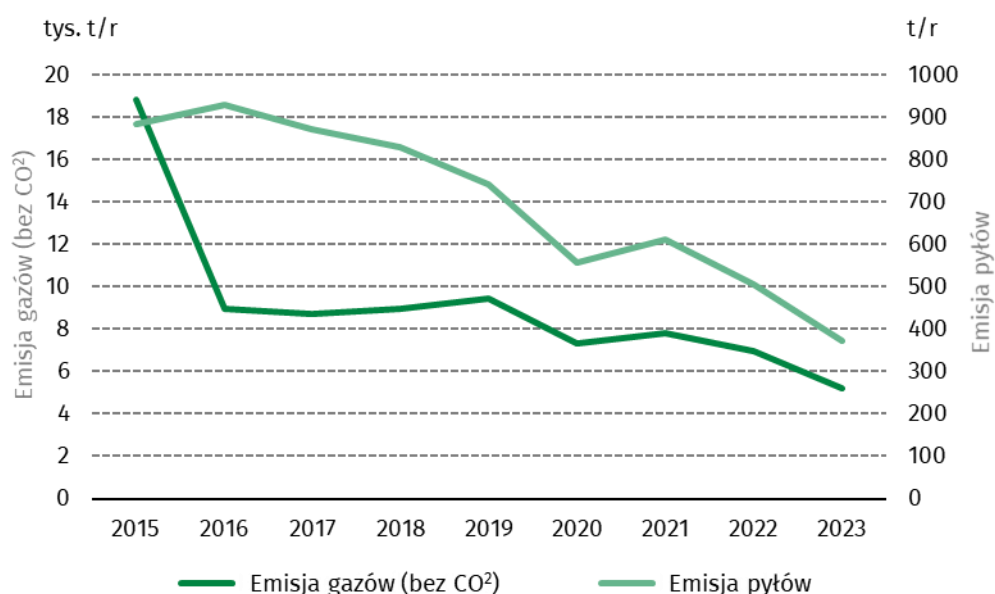
Emisja zanieczyszczeń pyłowych była mniejsza niż w poprzednim roku o 26,2% i wyniosła 372 tony (w tym 211 ton pyłów ze spalania paliw). Najwięcej zanieczyszczeń wyemitowano w powiecie zielonogórskim (96 ton) oraz w powiecie żarskim (61 ton).

Na sumę emisji zanieczyszczeń gazowych, wynoszącą 5199 ton (bez dwutlenku węgla), składała się w głównie emisja tlenków azotu (1809 ton), tlenku węgla (1414 ton) oraz dwutlenku siarki (1093 tony). Emisja gazów zmniejszyła się o 1,3% w stosunku do 2022 r. Najwięcej gazów wyemitowano w powiecie żarskim (1216 ton), powiecie zielonogórskim (743 tony) i w Gorzowie Wlkp. (737 ton).

Redukcja wytworzonych zanieczyszczeń gazowych wyniosła 70,2%, a pyłowych 99,4%

Spośród wszystkich sklasyfikowanych zakładów 27 posiadało urządzenia do redukcji zanieczyszczeń pyłowych, a 5 do redukcji zanieczyszczeń gazowych. W urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń pyłowych zatrzymano 99,4% zanieczyszczeń wytworzonych (w Polsce 99,9%), a w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń gazowych 70,2% (bez dwutlenku węgla) – tj. mniej niż średnio w kraju (74,1%).

Wykres 3. Emisja pyłowych i gazowych zanieczyszczeń powietrza

Ochrona przyrody i krajobrazu

Powierzchnia prawnie chroniona w końcu 2023 r. obejmowała w województwie lubuskim 524,2 tys. ha. Udział powierzchni chronionej w powierzchni całkowitej województwa był wyższy niż średnio w kraju (37,5%, wobec 32,2%), podobnie jak wskaźnik powierzchni chronionej na 1 mieszkańca (5376 m², wobec 2685 m² dla Polski). Obszary chronionego krajobrazu (418,1 tys. ha) i parki krajobrazowe (77,4 tys. ha) stanowiły łącznie 94,5% powierzchni obszarów chronionych.

W 2023 r. zwiększyła się liczba pomników przyrody z 1406 do 1416. W większości były to pojedyncze drzewa (1102 obiekty, tj. 77,8% ogółu pomników przyrody). W dalszej kolejności występowały: grupy drzew (208, tj. 14,7% ogółu), głązy narzutowe (39, tj. 2,8% ogółu) oraz aleje (26, tj. 1,8% ogółu).

Ochronie środowiska przyrodniczego i jego składników, w tym różnorodności biologicznej służą, oprócz form ochrony przyrody, tereny zieleni. W 2023 r. powierzchnia ogólnodostępnych parków spacerowo-wypoczynkowych wyniosła 1441 ha, tj. zwiększyła się o 12 ha w stosunku do 2022 r. Powierzchnia zieleńców wyniosła 551 ha i była o 3 ha większa niż w poprzednim roku.

Tablica 6. Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona w 2023 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Wyszczególnienie	W ha	W odsetkach	W % powierzchni ogólnej województwa	Na 1 mieszkańca w m ²
Ogółem	524191,3	100,0	37,5	5376
Parki narodowe	13667,7	2,6	1,0	140
Rezerваты przyrody	4177,5	0,8	0,3	43
Parki krajobrazowe ^a	76295,2	14,6	5,5	783
Obszary chronionego krajobrazu ^a	411192,8	78,4	29,4	4217
Zespoły przyrodniczo krajobrazowe	15404,8	2,9	1,1	158
Użytki ekologiczne	3400,8	0,6	0,2	35
Stanowiska dokumentacyjne	52,6	0,0	0,0	1

a Bez rezerwatów przyrody i pozostałych form ochrony przyrody położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu.

W 2023 r. na jednego mieszkańca województwa lubuskiego przypadało 5376 m² powierzchni prawnie chronionej

Odpady

Odpady przemysłowe

W 2023 r. w 58 zakładach w województwie lubuskim, wytwarzających w ciągu roku więcej niż 1 tys. ton odpadów lub gromadzących co najmniej 1 mln ton odpadów, powstało 679,6 tys. ton odpadów, co stanowiło 0,6% odpadów wytworzonych w Polsce. Ilość wytworzonych odpadów była mniejsza niż w 2022 r. o 9,7%.

Dominującymi sposobami postępowania z odpadami wytworzonymi w 2023 r. było przekazanie innym odbiorcom (66,3%) oraz odzysk (29,9%).

W końcu 2022 r. ilość odpadów składowanych (nagromadzonych) w obiektach własnych zakładów wyniosła 2820,1 tys. ton. Niezrekultywowana powierzchnia składowisk odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych) wyniosła 37,8 ha.

Odpady komunalne

W 2023 r. zebranych zostało 399,5 tys. ton odpadów komunalnych (tj. o 2,1% więcej w porównaniu z 2022 r.). Na jednego mieszkańca przypadało średnio 409 kg zebranych odpadów komunalnych, tj. o 11 kg więcej w porównaniu z rokiem poprzednim i o 52 kg więcej niż średnio w kraju (357 kg).

Z gospodarstw domowych odebrano 342,9 tys. ton odpadów, co stanowiło 85,8% wszystkich wytworzonych odpadów komunalnych.

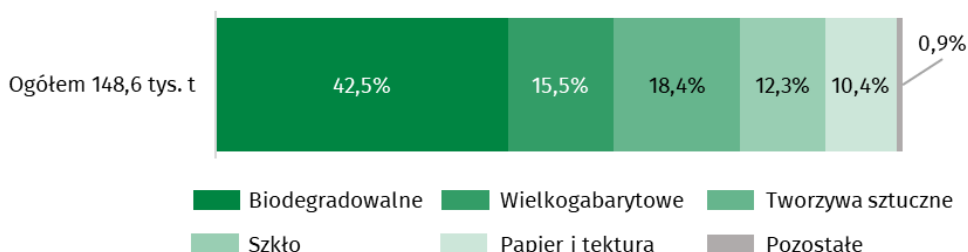
Tablica 7. Odpady komunalne wytworzone

Wyszczególnienie	2022	2023	2022 = 100
	w tys. ton		
Ogółem	391,1	399,5	102,1
Odebrane lub zebrane selektywnie	141,5	148,6	105,0
Zmieszane	249,6	251,0	100,5

W 2023 r. 148,6 tys. ton odpadów zebrano selektywnie, co oznacza wzrost w stosunku do roku poprzedniego o 5,0%. Udział odpadów zebranych selektywnie w ogólnej liczbie zebranych odpadów wyniósł 37,2% i zwiększył się o 1,0 p. proc. w stosunku do 2022 r. W strukturze odpadów zebranych selektywnie, najwięcej zebrano: odpadów biodegradowalnych (42,5%), tworzyw sztucznych i metali (18,4%), wielkogabarytowych (15,5%) i szkła (12,3%).

Recyklingowi poddano 67,9 tys. ton odpadów komunalnych, co stanowiło 17,0% masy odpadów zebranych ogółem w województwie lubuskim (spadek o 1,5 p. proc. w stosunku do 2022 r.). W Polsce wskaźnik ten wyniósł 15,8%, co oznaczało spadek o 10,9 p. proc. w porównaniu z poprzednim rokiem.

Wykres 4. Struktura odpadów komunalnych zebranych selektywnie w 2023 r.

W 2023 r. w województwie lubuskim funkcjonowało 69 punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, w tym 38 na wsi. Usługę odbierania odpadów komunalnych świadczyło 58 przedsiębiorstw.

W 2023 r., ze względu na ilość wytworzonych odpadów przemysłowych, województwo lubuskie zajmowało 15. lokatę w kraju (przed województwem podlaskim)

Udział odpadów przemysłowych poddanych odzyskowi wyniósł 29,9% i zwiększył się w skali roku o 1,9 p. proc.

Odnutowano wzrost ilości wytworzonych odpadów komunalnych o 2,1% w porównaniu z poprzednim rokiem

W 2023 r. w województwie lubuskim zmniejszył się udział masy odpadów poddanych recyklingowi

Zebrane w 2023 r. odpady komunalne zostały skierowane m.in. do następujących procesów:

- odzysk – 193,9 tys. ton (48,6%):
 - recykling – 67,9 tys. ton (17,0%),
 - biologiczne procesy przetwarzania (kompostowanie lub fermentacja) – 61,1 tys. ton (15,3%),
 - przekształcenie termiczne z odzyskiem energii – 64,9 tys. ton (16,3%),
- składowanie – 181,9 tys. ton (45,5%).

Udział odpadów komunalnych skierowanych na składowiska wyniósł 45,5%

W końcu 2023 r. na terenie województwa lubuskiego funkcjonowało 10 składowisk przyjmujących odpady komunalne, które łącznie zajmowały powierzchnię 79,8 ha (w tym 19,2 ha stanowiła powierzchnia zrekultywowana). W instalacje służące do odgazowywania wyposażonych było 8 składowisk (poprzez spalanie ujętego gazu odzyskano ok. 6826 MWh energii elektrycznej).

W 2023 r. zlikwidowano 118 dzikich wysypisk, z których zebrano 3,1 tys. ton odpadów komunalnych. Na koniec roku w województwie pozostawało 27 zinwentaryzowanych dzikich wysypisk, o powierzchni 2,6 ha (spadek zajmowanej powierzchni o 23,2% w stosunku do stanu w końcu 2022 r.) – co stanowiło 1,2% powierzchni dzikich wysypisk w Polsce.

W 2023 r. zlikwidowano 118 dzikich wysypisk

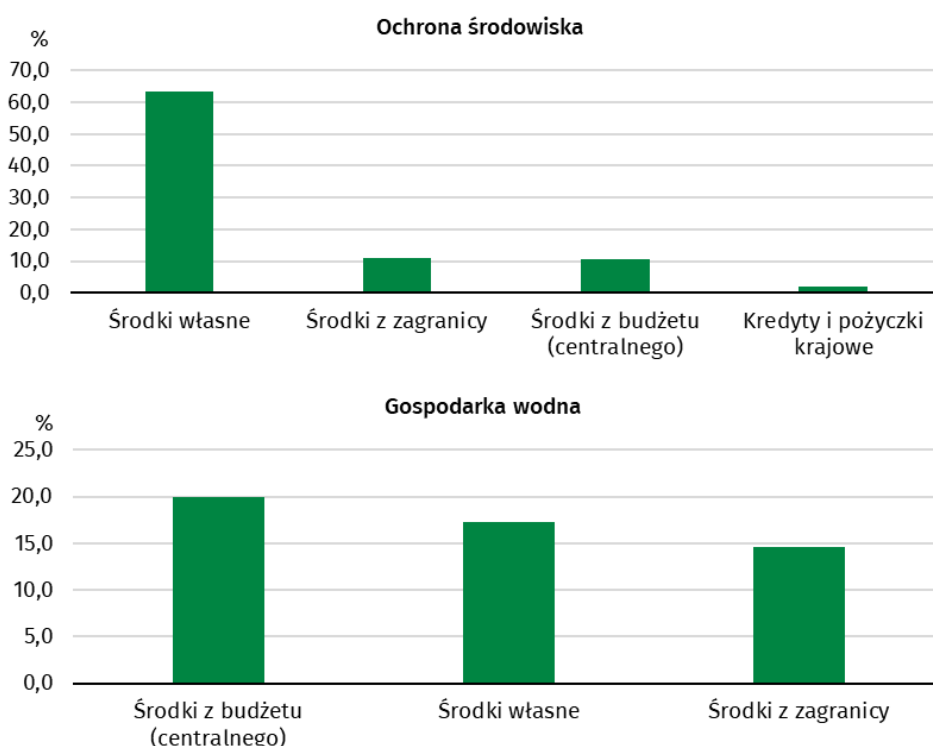
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej

Nakłady na ochronę środowiska w 2023 r. wyniosły 457,1 mln zł i były o 62,1 mln zł (tj. o 15,7%) większe niż w 2022 r. W przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 468 zł (w skali kraju 483 zł). Największe środki przeznaczono na gospodarkę ściekową i ochronę wód (228,6 mln zł, 50,0% nakładów wojewódzkich), na ochronę powietrza i klimatu (101,7 mln zł, 22,2% nakładów) oraz na gospodarkę odpadami (47,5 mln zł, 10,4% nakładów).

Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska wyniosły w 2023 r. ponad 450 mln zł, a na gospodarkę wodną ponad 230 mln zł

Nakłady poniesione na gospodarkę wodną wyniosły 231,3 mln zł i były o 63,6 mln zł (o 21,6%) niższe niż w poprzednim roku. W przeliczeniu na 1 mieszkańca na gospodarkę wodną wydano 237 zł (w skali kraju 114 zł). Na ujęcia i doprowadzenia wody wydatkowano 44,1 mln zł (19,1% poniesionych nakładów), a na budowę i modernizację stacji uzdatniania wody – 25,8 mln zł (11,2% nakładów).

Wykres 5. Struktura nakładów na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej według źródeł finansowania w 2023 r.

Wydatki na ochronę środowiska pochodziły głównie ze środków własnych (63,4%). Ponadto z zagranicy (11,0%) i z budżetu centralnego (10,4%). Z kolei nakłady na gospodarkę wodną finansowano głównie ze środków budżetu centralnego (20,0%), ze środków własnych (17,3%) i z zagranicy (14,6%).

Efekty rzeczowe inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej

W 2023 r. w wyniku realizacji inwestycji ochrony środowiska oddano do eksploatacji 4 (komunalne) oczyszczalnie ścieków typu biologicznego o łącznej przepustowości 651 m³ na dobę oraz 1 o podwyższonym stopniu oczyszczania o przepustowości 800 m³ na dobę.

Do użytkowania oddano także 5 indywidualnych przydomowych oczyszczalni ścieków o łącznej przepustowości 37 m³ na dobę.

Do eksploatacji przekazano 141,2 km sieci kanalizacyjnej odprowadzającej ścieki oraz 16,1 km sieci kanalizacyjnej odprowadzającej wody opadowe.

W 2023 r. w zakresie efektów rzeczowych inwestycji gospodarki wodnej oddano do użytku urządzenia zaopatrzenia w wodę (ujęcia wody) o łącznej wydajności 3,8 tys. m³ na dobę oraz urządzenia do uzdatniania wody o łącznej wydajności 2,7 tys. m³. Ponadto powstało 130,5 km sieci wodociągowej. Regulacji i zabudowie poddano rzeki i potoki na długości 35,2 km. Powstały obwałowania przeciwpowodziowe o długości 35,3 km.

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:

Urząd Statystyczny w Zielonej Górze

Dyrektor Roman Fedak

Tel: 68 322 31 12

Rozpowszechnianie:

Lubuski Ośrodek Badań Regionalnych

Tel: 68 322 31 28

Współpraca z Mediami:

Tel.: (+48 68) 322 31 12

e-mail: SekretariatUSZGR@stat.gov.pl

zielonagora.stat.gov.pl

[@ZielonaGoraSTAT](https://twitter.com/ZielonaGoraSTAT)

[@UStatZielonaGora](https://www.facebook.com/UStatZielonaGora)

Powiązane opracowania

[Rocznik statystyczny leśnictwa 2024](#)

[Ochrona środowiska 2024](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych \(BDL\)](#)

[Dziedzinowe Bazy Wiedzy \(DBW\)](#)

[Portal Geostatystyczny](#)

[Obszary tematyczne:](#)

[Rolnictwo. Leśnictwo \(Leśnictwo\)](#)

[Środowisko. Energia \(Środowisko\)](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Leśnictwo](#)

[Grubizna](#)

[Hodowla lasu](#)

[Powierzchnia gruntów leśnych](#)

[Powierzchnia lasów](#)

[Pozyskanie drewna](#)

[Zwierzęta łowne](#)

[Emisja zanieczyszczeń powietrza](#)

[Ochrona przyrody](#)

[Tereny zieleni](#)

[Zużycie wody](#)

[Oczyszczalnia ścieków](#)

[Ścieki](#)

[Odpady](#)

[Odpady komunalne](#)

[Inwestycje ochrony środowiska](#)

[Inwestycje gospodarki wodnej](#)